

KURJER WARSZAWSKI

D. 11. Września. — Rok 1839.
Środa.

N° 240.

Jutro, ŚŚ. Walerjan i Gwido.
U Izrael: Post Gedalja.

Ogłoszono Postanowienie Rady Administracyjnej, wydane d. 23 z. m., tej treści: „Zamknięte tymczasowie luki graniczne, służące mieszkańcom Pruss i Królestwa do przewożenia siana, budulcu i drzewa, niezwłocznie mają być otworzone. Fury z sianem, budulcem i drzewem, które przechodząc przez luki graniczne nie opłacają cła, uwalniają się również od puszczania nowo ustanowionej opłaty drogowej.” — Książeczka do Nabożeństwa złotemi literami bardzo starannie napisana, znajduje się w składzie papieru Adolfa Haguny na Kra: Przed: wprost Pocztę, za niższą cenę do nabycia. — Dnia przedwczorajszego odprowadzone zostały zwłoki ś. p. Bened. Maleszewskiego Sekretarza Rządu Gub. Maz., z pałacu Rządu Gub.: na smętarz Powązkowski. Znaczna liczba Duchowieństwa świeckiego, mająca na swem czelu J. W. J. X. Kotowskiego Diekana M. W., wraz z wielu poprzedzającemi siebie zakonami, przeprowadzało te szanowne zwłoki, za które mi szła nieutulona w żalu Małżonka zmarłego, oraz wszyscy Urzędnicy Rządu Gub.: którym przewodniczył J. W. Hrabia Potocki Gubernator cywil. Członek Rady Stanu, mając obok siebie wiele znakomych Osób z innych wydziałów służby rządowej. Gdy zwłoki stanęły na smętarzu, niżej je spuszczono do grobu, przeczony Prząd Kotowski, powodowany uczuciem przyjaźni dla zmarłego, oddał mu zasłużoną pochwałę. Swoją częstą głoś opierając na samej prawdzie i sprawiedliwości, wystawił piękny obraz cnót i zasług tegoż Urzędnika. Dowiódł, że Maleszewskiego ciągle zdobyła skromność, prawda i delikatność charakteru duszy, ludzkiej nieprzerwana gorliwość z jaką przez lat 23 poświęcał się usłudze publicznej. Ten wzorowy Mowca rozrzewniał swym głosem serca obecnych, i bardzo wiele Osób zrosiły swoje oblicze łzami, słysząc ostatnie Jego z u-

marłym pożegnanie, które energicznie i tklawie kończąc, rzekł: Panowie! wszyscy wiecie że Maleszewski był sprawiedliwy, a ukoronowany Wieszczyk Palestyński zapowiada: *W pamięci wiecznej u BOGA zostanie sprawiedliwy i złego pomówiska obawiać się nie będzie.* — Dla nieszczęśliwych Nadwiślaniców, na ręce Członka Komitetu Pietrusińskiego, złożono następujące ofiary: Od M. T. zł. 12, od E. P. zł. 4, od Z. U. zł. 5, od T. Toe: zł. 20, od M. L. zł. 30, od J. Zub: zł. 10, od T. Lin: zł. 6, od Ig. Le: zł. 30, od S. zł. 5, od T. R. zł. 2; razem zł. 124. Hrabia Henryk Lubieński przestał zł. 918 gr. 23, złożone na jego ręce przez Urzędników, Mechaników i Rzemieślników Fabryki Machin Banku Polskiego na Solcu. W Redakcji Kurjera złożono dla tychże nieszczęśliwych zł. 5, od Józefa stróża za niedopilnowanie służby. — Widowisko dane wczoraj przez towarzystwo pod dyktando Pani Turnjer i P. Salomonskiego, na korzyść nieszczęśliwych, ostatnią powodzią zniszczonych mieszkańców Warszawy, licznych ścigało widzów. Nie pierwszy to dowód jak tutejsza Publiczność skora jest w każdej sposobności nieść pomoc cierpiącym. W czasie przedstawienia, Pani Turnjer wraz z żm. członkami Towarzystwa Dobroczynności, zbierali składkę na tenże cel dobroczynny od Publiczności, która pośpieszyła z szczerymi ofiarami. Dochód z przedstawienia wyniósł ogółem zł. 196 i gr. 8. Składka w czasie widowiska zbierana, zł. 752. Po odtrąceniu wydatków, oraz wsparcia kilku familji, przez Panią Turnjer wskazanych, czysty dochód łącznie z zebraną składką, wynosi zł. 2416 gr. 8. Jeden z obecnych Poetów, ułożył na prędce następujący wiersz do Pani Turnjer:

Oczu Ci niewiasto za czyn twej cnoty,
Tysiące serc Ci zazdrości,
Do rzadkiej ciału piękności,
Dołączasz duszy przymioty.

Kto ciebie widział, gdyś dar łaskawy
Dla nieszczerśliwych zbierała,
Powie z uczuciem: do pięknej sławy,
Kwiat najpiękniejszy dodała.

— W kantorze przy ulicy Targowej w domu Janasza, w onegdajszym ciągnięciu Loterii liczbów, padło *Terno* na Nra 41, 70, 71, zł. 14,520, oprócz innych wygranych. W tymże kantorze Losów do 3ej klasy dostać można. *Marhus Warantz*. — W wielkim Teatrze wczoraj po dramie 10 lat życia kobiety, przywołani, JP. *Bogusławski*, JPanna *Radzińska* i JP. *Karasiński*. — Wysockość wody przy moście Warszawskim dziś rano była stop 12, cali 7, a wczoraj wieczorem była stop 12, cali 9, a zatem opada. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. od 19 gr. 17. do 19 gr. 18. Assyg: ross: zł. od 190 do 190 gr. 3. Listy zast: zł. 94 gr. 11; kupon gr. 26 1/3. Listy zastawne nowe zł. od 93 gr. 4 do 93 gr. 11.

Anglja. — Xiążę Ferdynand Sasko-Koburgski z swoją rodziną zabawi ieszczę przez kilka dni w zamku *Windsor* nim wróci na ląd stały. — W *Diven* dano w tych dniach ucztę dla Xięcia *Wellingtona*, w tym celu zbudowano umyślnie pawilon zajmujący przestrzeń 20,000 stop kwad.; 100 ludzi pracowało nad nim przez 60 dni bez ustanku, koszt onego wynosi 48,000 zł. — Policja londyńska przedsięwzięła surowe środki przeciw domom gry. — 15go z. m. wzniesiono w *Selkirk* w Szkocji posąg *Waltershota*.

Francja. — Królestwo Belgiccy przybyli do zamku *Eu*. — Xiężna *Orleańska* nie będzie towarzyszyć swojemu małżonkowi do *Algieru*, ale za odpłynieniem tegoż z *Port-Źandre*, uda się do zamku *Randans* w *Owernej*, gdzie ją oczekiwać będą Xiężniczki *Adelajda* i *Klementyna*, tudzież młodszy Królewiczowie. W końcu b. m. dostojne osoby wrócą do *Fontenblo*, gdzie Król zostanie aż do czasu zwinienia obozu. — W tych dniach aresztowano znowu kilka osób zawikłanych w zaburzeniach maiowych. Mianowicie kapelusznik *Rozjer* został aresztowany w swoim mieszkaniu. Amputowany, który właśnie miał opuścić dom Inwalidów, także przytrzymany jest za udział w rzeczonych zaburzeniach. — Arabowie

pod *Oranem* chcieli wznieść powstanie i przejść na stronę *Abdel-Kadera* za to, iż przy wypłacie żołdu, niektórym z nich dano więcej niż kolegom, musiano użyć siły zbrojnej aby ich przywrócić do karności. Aienci *Abdel-Kadera* mieli udział w intrygach przeciw Francuzom. — Wielu Oficerów z statków znajdujących się w przystani *Treport* 31go z. m. otrzymało z rąk Króla nagrody, zaproponowane przez Ministra marynarki. Król miał na sobie mundur Kontr-Admirała; po krótkiej przemowie, w której wynurzył żal, iż z powodu niepogody, nie może nagród rozdzielać na okrętach, oddalił się do swoich pokoiów. — Xiężtwa *Orleańscy* za swoim przybyciem do *Baiony*, doznali również radosnego przyjęcia iak w *Bordo*. — Według obliczenia Pana *Arago*, w przecięciu, ginie corocznie przy brzegach Francji 88 morskich statków. — Wszyscy dowódcy statków znajdujących się pod *Brestem*, odwiedzili Admirała *Baudin* (Bode), zwycięzcę z pod *S. Juan d'Ulloa*, gdy tenże ukończył czas kwarantanny. 28go władze *Brestu* dały ucztę dla Admirała. — Piśma francuzkie ogłosiły listę członków rodziny *Mehmeda Alego*, i przewidują, że po śmierci tegoż, może wybuchnąć wojna domowa w *Egipte*, i jeśli Wice-Król za życia nie oznaczy następcy. Wątpią, aby nim był *Ibrahim Basza*, albowiem Syn ten urodził się w epoce, nim *Mehmed* był Wice-Krótem, a do tego ciągle jest zagrożony bardzo niebezpieczną chorobą.

Hiszpanja. — Depesze telegraficzne które dały pochop do pogłoski, iakoby *Maroto* przeszedł na stronę Izabelistów, tak brzmią w oryginalu: *Baiona* 30 sierpi. „Rozmowa między 26 między dowódcami karlistowskimi, sprowadziła zupełne rozdwojenie między *Maroto* i *Don Karolem*. 27go udał się *Don Karol* do *Estelli*, *Maroto* z 4ma bataljonami do *Espelti*. Na prowincji umysły są bardzo wzburzone. *Baiona* 31 sierpi. 28go przybył *Maroto* do *Zumaragi*. *Don Karol* 29go znajdował się w *Larainzar*. *Espartero* obsadził *Bergare*. *Moreno* i *Willareal* dają rozkazy wojsku. *Simon Torre*

z 4ma bataljonami, *Alawa* tudzież *Itirjaga* z 7 bataljonami z *Cwipuzkoj* nie wynurzyli jeszcze swojego zdania. *Don Karol* może tylko liczyć na Nawarczyków. — Zapewniają, iż *Maroto* zaproponował Lordowi Janowi *Haj*, aby *Xiążę Asturji* (Syn *Don Karola*) zaślubił Królową *Izabellę* i aby *Don Karol* otrzymał pensję, którą ma pobierać za granicą. Obecni dowódcy karlistowscy nazwali *Marota* zdrajcą, Jenerał ten zdołał ich ułagodzić i z 4ma bataljonami uciekł. *Don Karol* objął dowództwo. — I w *Madrycie* głoszą, iż *Maroto* przeszedł na stronę Izabelistów.

Holandja. — Na giełdzie Amsterdamskiej papierem hiszpańskie 2 b. m. poszły w górę, albowiem głoszą, iż *Maroto* poiednał się z *Esparterem*.

Niemcy. — Stany *Węgierskie* zamyslały podać Cesarzowi *Ferdynandowi* adres z prośbą, aby Cesarzowa była koronowaną jako Królowa węgierska. — Królestwo *Sasey* 5 b. m. przybyli koleją żelazną z *Drezna* do *Lipska*, dla przywitania Królowej wdowy *Bawarskiej*, tudzież Następce tronu *Pruskiego* i jego małżonki. — Król *Pruski* 30 z. m. wrócił do *Sztutgardu*. — *Xiążę Meternich* wyjechał do swojej posiadłości *Johannisbergu*, gdzie nie był od lat 9ciu. — *Xiążę Bordo* w tej chwili zwiedza *Włochy*.

Włochy. — Król *Sardyński* z powodu choroby na kamień pęcherzowy, zwiedzi wody *E-vian* nad jeziorem *Genewskim*. — 27 z. m. zawinęła do *Genui* flotylla neapolitańska.

Turcja. — Nietylko do *Macedonii*, ale także do *Albanji* i *Karamanji*, wysłał *Mehmed Ali A-ientów* celem wzniecenia zaburzeń przeciw *Porcie*. — W *Dszumurdza* przy zatoce *Lagos*, Lód zbuntował się przeciw Gubernatorowi, spalił mu nowo budujący się pałac i wysłał do *Stambułu* deputację z prośbą o odwołanie znienawidzonego Gubernatora. — Wice-Król zniżył wartość monety tureckiej blisko o 40 procent. Wielu lekarzom floty tureckiej dał dymisję; tylko wyżsi Oficerowie tejże floty wdziali mundury egipskie; wszystkie statki tureckie, są pilnie

strzeżone przez egipskie. *Kapudan Basza* odbiera w *Alexandrii* dowody wysokiego szacunku.

Rozmaitości. — Dla miłośników szampana, musimy donieść smutną nowinę, iż wino to w r. 1842 będzie nader drogie, albowiem tegoż roczne wino które dopiero za 2 lata będzie rozesłane samym kupcom, na miejscu wypadnie przeszło po 5 zł. za butelkę. — Pewnego razu przechodził *Pope* (Poeta Angielski iak wiadomo garbusek) koło członka parlamentu, którego dumę nieraz w satyrach wyszydził; rzekł Członek parlamentu do swego towarzysza tak, ażeby *Pope* słyszał: „Powiedz mi mój przyjacielu, poco taki pokrzywiony robak żyje na ziemi?” „Ażeby Panu i podobnym iemu prostą drogę wskazywał,” odpowiedział *Pope*. — Do kogo należy ten piękny i paradny dom? zapytał *Jerzy IIIci* Król Angiel: iadąc na spacer. „Do fabrykanta kart, Pana *Taylor*, odpowiedziano mu.” Ej, do licha, rzecze Monarcha, wszystkie karty tego człowieka musiały mu zamienić się w *kozer*. — Jan *Jerzy Margrabia Brandeburski*, miał to szczęście doczekać się prawnuka, i gdy jego 3 letni prawnuk zaczął hałasować, zwykt był mawiać do *Joachima Fryderyka* swego syna: „Mój synu, powiedz twojemu synowi, żeby jego syn był cicho.” — Anglik niedawno zaiadając wieceznię w kawiarni w *Glasgowie*, zażądał od markiera aby zabrał z stołu masło i przyniósł lepsze. Markier odpowiedział że masło to jest z *Aberdeen*. Anglik narzekał na masło szkockie, a szczególnie na aberdeńskie, aż inny Gość w kawiarni wstał i zawołał: „To nie prawda! Masło aberdeńskie jest najlepsze, iakie tylko człowiek może skosztować.” Skutkiem tego była sprzeczka, a w końcu i wyzwanie. Obrońca masła został zwyciężony, mimo to przy podziękowaniu przeciwnikowi, iż mu darował życie, rzekł jeszcze: Muszę jednak obstawać, iż masło aberdeńskie jest najlepsze.“

Wypadki dostrzeżeń Meteorologicznych czynionych w Obserwatorium Warszawskim w miesiącu Sierpniu r. b. Średnia wysokość barometru miesięczna do temperatury lodu topniejącego sprowadzona, jest: cal:

DONIESIENIA.

Opuszczając niezadługo tutejsze Miasto, upraszam każdego mającego jaką pretensję lub jakikolwiek interes, do mnie *wprost* adresować lub przybyć, a *zostanie w swoich potrzebach niezawodnie zadowolony*. — Doktor *Stürmer*, Profesor Medyko-Chirurgicznej Akademii w St. Petersburgu, mieszkaący w pałacu Zamojskich przy ulicy Senatorskiej Nr 472.

Osoba mająca interes do P. Karola *Hegierkiewicza*, prosi go, aby udać się raczy do Hotelu Sławiańskiego na Podwale, pod Nr 28, na I szem piętrze.

Z Biura Informacyjnego.

W lesie Mirek zwanym, w Powiecie Garwolińskim, Obwodzie Łukowskim, Gubernji Podlaskiej, pod wsi Boża, przy trakcie od miasta Łatowicza do miasta Łukowa, blisko miasta Stoczka i Seroczyna, iśsi do sprzedania 411 sztuk **BRZEWA** dużejalego sosenowego, zdatnego do budawli i na opał w kłocach. Drzewo to na miejscu może być obejrzanem; zaś oglądanie takowego i warunki jego sprzedazy, znajdują się do przejrzenia w Biurze Informacyjnem.

Doniesienia Kommissanta,

zamieszkał-go przy ulicy Krzywej - koto wprost ulicy Gótebiny pod Nr 187.

KAPITAŁY 60,000 zł. i 20,000, są do ulokowania każdego czasu na hypotekę Dóh wójskich w Gubernji Mazow: lub na Domy murowane w Warszawie razem lub częściowo. — **KOLONJA** 3 mile od Warszawy 147 morgów rozległości mająca w dobrych gruntach, iest do sprzedania za szacunek 16,000 zł. — **DOM** masyw murowany, w środku miasta położony, czyniący dochodu 3,000 zł. iest do sprzedania za 24,000 zł. każdego czasu. — **DOM** z Ogirodem, czyniący dochodu 2,000 zł. iest do sprzedania za mierną cenę. — **DOM** w środku miasta położony, czyniący dochodu 3,900 zł., iest do wypuszczania w dzierżawę na lat 3 po zł. 2,400 rocznie.

Chwałibóg.

Z Biura Złeczeń Nr 473 Lit. C.

KSIĄŻKI Lekarskie oprawne w dobrym stanie, w językach francuzkim, polskim, niemieckim i łacinińskim, częściowo lub razem, i **INSTRUMENTY** Chirurgiczne, są do sprzedania przy ulicy Leszna pod Nr 726 przy rogu Orlej, w dziedzinie na prawo nadole.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 20.

TEATR WIELKI. Jutro *Asperuszek*.

PANORAMA na Kra: Przejściezże widzieć można.

Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Podwale, wprost Pałacu Zajdlera Nr 525, Mazyka *Koenigsgradzka* grać będzie na różnych instrumentach w iatki z najnowszych Oper.

27 lin: 8.13; najwyżej barometr dochodził cał: 27 lin: 10.89 d. 3 z rana; najniżej cał: 27 lin: 2.60 d. 23 po południu. Średnia temperatura całego miesiąca wynosi +14.4 R.; największe ciepło dochodziło +26.2 R. d. 5 po połud: najniższe +7.4 R. d. 15 z rana. Sierpień w tym roku cieplejszy iest o 0.17 R. niż lat poprzednich, dni 4, 5, 6, 7 były bardzo gorące. Wilgotność powietrza średnia miesięczna wynosi 79.2 na 100 częściach co do objętości, albo 12.19 gram: co do wagi na metr sześciennym. Wody z deszczu spadło wysoko na lin: 64.46, to iest przeszło dwa razy więcej niż zwykle na ten miesiąc przypada. Przez 3 dni, a mianowicie d. 22, 23, 24 deszcz ciągle padał, ilość wody w tych dniach spadłej wynosiła cali 3 lin: 10.03, a zatem więcej niż w całym miesiącu Sierpniu lat innych. Po tak ciągłym deszczu, wszystkie rzeki nadzwyczaj wzbęwały; wylew **WISŁY**, który wielkie szkody zrządził w dniu 28, dochodził wysokości stóp 20 cał: 8, i o 4 cale tylko był niższy iak w r. 1813. Pomimo jednak częstych deszczów, stan Nieba pogodniejszy był, niż lat poprzednich. Dni całkiem pogodnych było 4, na pół pogodnych 18, pochmurnych 9; dni deszczu 21, grzmotów i błyskawic 4, mgły 4, gradu 1, wichrów 4, wiatr pannaicy, był północny i północno zachodni. Dnia 6 przed wieczorem, przy błyskawicach i grzmotach powstał mocny wicher z gradem i deszczem połączony. Dnia 30 o godzinie 9tej wieczór, pokazała się zorza północna. Temperatura miesięczna źródła, tak przy dolnej drodze obok Ujazdowa, iako też w ogrodzie Belwederskim, wynosi +9.7 R.; źródło zaś pod górą Denassowską stale okazywało temperature równą +9.10 R. Średnia temperatura powietrza w tym miesiącu, z dostrzeżen na Ratuszu czynionych, wypadła w godzinach rannych +12.12 R., w południowych zaś +17.2 R.

S Z A R A D A.

Pierwsze i drugie uszczęśliwia ludzi;

Trzecia i czwarta iakąś dążność znaczy;

Kiedy się wszystkie w pięknych sercach budzi,

Nieraz cierpiących wyrwa rozpaczy,

A słodząc troski które los sprawadza,

Tych co ią pełnią powiechą nęgradza.

(Zeszła Szarada Odpowiedz.)

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Xiężna Bagracjon Małżonka Tajnego Rady z Karlsbadu; Brenjer; Kousul Francuzki z Moskwy; de Miserij podroznięcy francuzki z Petersburga; Hra. Kazi Grabowski b. Marszałek Grodziński z Litwy; Chrystiani Jenerał Lejt: z Miechowa; Albedyńska Natalja Małżon: Nadworne: Rady; Basiński Miko: Sędzia z Warnbrun; Kłodziński Jan Sędzia z Kielec; Pszkoński Ant: Sędzia z Ostrowa; Sliwiński Wład: Dzie: z Kon: Wysocki Fran: Dzie: z Guber: Grodziński.